

стане іншим - всі його негативні сторони підсиляться й виявляться ще сильніше. Як говорить народна мудрість: «Добрий бюджет можна виконати погано. Поганий бюджет не можна виконати добре». Тому всі проблеми бюджету необхідно вирішувати на стадії бюджетного планування з використанням прогностичних показників по бюджету.

Не випадково, багато дослідників сходяться в думці, що саме на рівні місцевого самоврядування повинні вирішуватися сучасні фінансові, соціально-культурні, комунальні проблеми розвитку країни. У регіонах України накопичено значний позитивний потенціал, обумовлений наявністю різного роду ресурсів: матеріальних, науково-технічних, інтелектуальних, кадрових і інших. Це дає можливість затверджувати, що відродження країни починається з відродження її регіонів, що можуть і мають стати центрами стабілізації і післякризового розвитку.

Таким чином, основна задача, що постає перед органами місцевого управління в Україні в теперішній час, - забезпечення виконання місцевими органами влади своїх функцій за допомогою використання всього доступного фінансового потенціалу підвідомчої території.

1. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – №24. – С. 379-429. 2. Бюджетний кодекс України. // www.zakoni.com.ua. 3. Європейська Хартія місцевого самоврядування // www.zakoni.com.ua. 4. Кравченко В. І. Місцеві фінанси України: Навч. посіб. – К.: Т-во „Знання”, КОО, 2006. – 487 с. 5. Сунцова О. О. Місцеві фінанси: Навч. пос. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – с 549.

О.М. Попівняк

Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка

ТЕРИТОРІАЛЬНІ ВІДМІННОСТІ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ЇХ РЕГУЛЮВАННЯ

© Попівняк, 2011

З проблемою нерівномірності розвитку регіонів стикаються багато країн світу, причому як економічно розвинені, так і такі, що розвиваються. Сприйняття гостроти цієї проблеми значною мірою визначається рівнем економічного розвитку країни. Причому, вона проявляється на всіх рівнях світового господарства – від локального до глобального – і впливає на економічний, соціальний, екологічний клімат в усьому світі та окремих державах. У зв'язку з цим пошук шляхів мінімізації негативних наслідків територіальних нерівностей розвитку, розробка ефективної регіональної політики посідає одне з центральних місць у країнах світу, особливо у країнах з високорозвинутою економікою.

Разом з тим існує різниця у підходах та напрямках як формування регіональної політики, так і стратегії у розвинутих країнах і країнах, що розвиваються. Основні напрями регіональної політики розвинутих країн в основному спрямовані на розв'язання питань, що стосуються проблемних регіонів: депресивних, старопромислових, малорозвинутих (аграрно-індустріальних з екстремальними природними умовами), надмірною концентрацією населення і господарства в межах величезних агломерацій тощо [1].

За останні (2007–2009) роки світова фінансова криза ще більше поглибила асиметрію в соціально-економічному розвитку регіонів України, зниження якої, і разом з тим, перехід до сталого суспільного розвитку не можливо забезпечити тільки за допомогою регіональної політики

без втручання держави. Для зменшення економічної та соціальної асиметрії в розвитку регіонів України необхідно розробити основні дієві принципи державного регулювання.

Слід зазначити, що кожний з депресивних регіонів володіє своїми особливостями, кожен дійшов «депресивності» з різних причин. Проте загальним для всіх депресивних регіонів є те, що їх соціально-економічний розвиток значно відстає від розвитку інших регіонів України. Статистичні дані свідчать, що різниця між показниками максимального і мінімального валового внутрішнього продукту по регіонах на кінець 2008 року сягнула 11 разів, з капіталовкладень — 12,3 рази, із соціальної допомоги населенню — 4,8 рази, з рівня іноземних інвестицій — 46 разів. Водночас і різниця в доходах на душу населення між окремими областями становить 35—45% — тоді як за міжнародними стандартами цей показник не повинен перевищувати 20%.

У світі існує ряд механізмів для розв'язання проблем депресивних регіонів, тому потрібно оцінити, які з них можуть бути вдало застосовані в контексті України. Такими механізмами є розвиток малого і середнього бізнесу, публічно-приватне партнерство, проведення децентралізації і формування бюджету «знизу». Однією зі стратегій є соціальна мобілізація і створення Фонду розвитку депресивних територій, як інструменту залучення місцевого населення до процесу визначення пріоритетів розвитку, що налагоджує взаємодію і залучає фінансування від багатьох сторін. Для подолання депресивності територій, важливо, щоб регіони відігравали вагомий роль, визначали пріоритети місцевого розвитку та могли фінансувати програми соціального розвитку.

Економічні засоби мають визначальний вплив на регулювання регіонального розвитку, зокрема фінансові і грошово-кредитні методи. Вони передбачають надання одноразових, тимчасових і постійних субсидій, дотацій, позик, кредитів, премій, грантів, режиму прискореної амортизації, податкових пільг. Їх застосування дасть можливість сформувати модель впровадження цих засобів при прийнятті законодавчих актів про засади регіональної політики та практичної їх реалізації.

1. Фісун К.А. *Методологія програмування розвитку регіонів України*. - Харків, 2007, - 401 с. 2. Форкун І.В., Заблуда М.Б. *Міжбюджетні відносини у контексті завдань адміністративно-територіальної реформи* / І.В.Форкун, М.Б. Заблуда // *Актуальні проблеми економіки*. – 2008. – № 7. – С. 63-70. 3. Слава С., Амборський Д., Сегварі П, Дацішин М. *Розвиток економічно проблемних територій: міжнародний досвід // Проект партнерства Канада – Україна «регіональне врядування та розвиток»*. – К.: Видавництво „К.І.С.”, 2007. – С 49 – 50 (144 с.).

Н.А. Рубек, О.І. Нагай

Донбаська національна академія будівництва і архітектури

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

© Рубек Н.А., Нагай О.І., 2011

В умовах глобалізації та посилення міжнародної конкуренції визначальною тенденцією світового економічного розвитку є перетворення інновацій та інноваційних процесів на ключові компоненти господарського зростання [1]. Саме вони мають стати основою здійснення економічних реформ та побудови якісно нової економічної системи в Україні. Успіх економічних реформ національної економіки обумовлюється рівнем розвитку регіонів, що актуалізує дослідження в області їх інноваційного розвитку і ефективного функціонування інноваційної інфраструктури регіону.